
Hallitus**AIKA** Tiistai 11.03.2025 klo 09:00 - 09:45**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 17	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 18	Vuoden 2024 tilinpäätöksen hyväksyminen	5
§ 19	HSL-tuloskortin toteuma vuodelta 2024 ja tulospalkkion maksaminen	9
§ 20	Bussiliikenteen tarjouskilpailun 60b/2024 ratkaisu	11
§ 21	Yksinoikeuden myöntäminen tarjouskilpailun 60b/2024 voittaneille liikennöitsijöille	15
§ 22	Ympäristöbonus Y15 -hankinnan keskeyttäminen ja määrärahan käytöstä sopiminen neuvottelumenettelyllä	17
§ 23	Kevätyhtymäkokouksen koolle kutsuminen	19
§ 24	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	20
§ 25	Tiedoksi merkittävät asiat	21
§ 26	Seuraava kokous	22

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Suomalainen Nina	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Ahsanullah Tarik	Jäsen, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Brax Saara	Jäsen, Kirkkonummi	
	Halava Heli	Jäsen, Espoo	
	Kauppila Elina	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	
	Liukkonen Pasi	Jäsen, Vantaa	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Rydman Sampsa	Jäsen, Helsinki	Saapui klo 9:08 §:n 20 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Sauri Pekka	Jäsen, Helsinki	
	Ylitalo Jaana	Jäsen, Helsinki	
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Passi Kauko	Varajäsen, Kerava	
	Salmi Lilli	Varajäsen, Tuusula	
	Anttila Tero	Asiantuntija, Vantaa	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	Saapui klo 9:09 §:n 20 käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Isotupa Juha- Pekka	Asiantuntija, Siuntio	
	Kauppinen Anna- Kaisa	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	
	Silfver Vesa	Vs. toimitusjohtaja, esittelijä	
	Flink Mari	Tulosalueen johtaja	
	Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	
	Taiha Reija	Tulosalueen johtaja	
	Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	
	Lehtinen Anni	Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Nina Suomalainen
puheenjohtaja

Jussi Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

12.3.2025

Pekka Sauri
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 11.3.2025.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 11.03.2025 § 17

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus Hallitus päättää

- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä
- b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Pekka Saurin (varalla Tarik Ahsanullah).

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen hyväksyminen

293/02.02.02.00/2024 Vuoden 2024 tilinpäätös

Hallitus 11.03.2025 § 18

Esittelijä vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, maarit.hauskamaa@hsl.fi

Tilinpäätös vuodelta 2024

Kuntalain 113 §:n mukaan kuntayhtymän hallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se yhtymäkokouksen käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Perussopimuksen 11 §:n mukaan kuntayhtymän tilinpäätöksestä päätetään viimeistään toukokuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa.

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymäkokouksen hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa on tehtävä myös esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tuloslaskelma

Tuotot

Lipputulot ovat yhteensä 372,2 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion 12,8 milj. eurolla (-3,3 %). Talousarvion lipunmyyntiennuste perustui keskimäärin -6 % matkustajamäärän laskuun vuoteen 2019 verrattuna, kun toteutunut matkustajamäärien vähenemä oli -9 %. Matkustajamäärät näyttävät vakiintuneen etätyön myötä pysyvästi vuotta 2019 alempaan tasoon.

Kunnat maksavat HSL:n kulut kuntaosuuksina siltä osin kuin niitä ei voida kattaa lipputuloin tai muilla tuloilla. Laskutetut kuntaosuudet olivat yhteensä muutetun talousarvion mukaiset 476,6 milj. euroa ja toimintakuluista niillä katettiin 53,3 %.

Tukia ja avustuksia saatiin yhteensä 5,9 milj. euroa, josta 4,7 milj. euroa on ennakkokirjaus tilikauden suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuesta ja 1,2 milj. euroa kirjattiin muita tukia ja avustuksia.

Muut toimintatuotot olivat yhteensä 17,6 milj. euroa ja ne koostuvat pääosin tarkastusmaksutuloista sekä liikennöitsijöiltä laskutettavista matkakorttilaitteiden ja taukotilojen vuokrasta. Tarkastusmaksutuloja kertyi 7,1 milj. euroa ja niistä kirjattiin 2,0 milj. euron luottotappiovaraus. Muut tuotot sisältävät myös 2,8 milj. euron kirjanpidollisen oikaisuerän matkakorttien edellisen korttisukupolven käyttämättömään arvoon.

Kulut

Toimintakuluja toteutui yhteensä 894,5 milj. euroa, mikä jäi 14,3 milj. euroa alle talousarvion (-1,6 %). Toimintakuluista 854,3 milj. euroa (95,5 %) oli palvelujen ostomenoja.

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat yhteensä 590,9 milj. euroa, 66,1 % HSL:n toimintakuluista. Operointikustannukset kasvoivat vertailukauteen nähden 32,0 milj. euroa (5,7 %), mutta alittivat talousarvion 18,6 milj. eurolla (-3,0 %).

Operointikulujen osalta bussiliikenne on selkeästi suurin kokonaisuus 58,0 %:n osuudella kaikista liikenteen operointikuluista. Vuonna 2024 bussiliikenteen operointikustannukset olivat 342,8 milj. euroa. Kustannukset alittivat talousarvion -13,4 milj. eurolla (-3,8 %). Talousarviota alhaisemman kustannusten taustalla on alkuvuoden lakkojen ja haastavien keliolosuhteiden vaikutukset niiden heijastuessa liikenteen luotettavuuteen ja sujuvuuteen. Myös HSL:n maksamien luotettavuuskannusteiden ja laatubonusten määrä jäi arvioitua alhaisemmaksi, mikä osittain selittyy edellä mainituilla operatiivisilla haasteilla. Junaliikenteen kustannukset olivat yhteensä 94,0 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 96,1 milj. euron menoihin. Yhteensä junaliikenteen kustannukset alittivat talousarvion 2,1 milj. eurolla (-2,2 %). Suurin ero talousarvioon johtuu junakalustoyhtiön 3,3 milj. euron hyvityksestä. Metroliikenteen kustannukset olivat 60,2 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 61,9 milj. euron menoihin. Metroliikenteen kustannukset alittivat näin ollen talousarvion 1,7 milj. eurolla (-2,8 %). Metron suoritepohjaisissa kustannuksissa saavutettiin säästöjä pääosin ajokustannustason laskun, sekä alempien suoritekorvausten takia. Säästöjä talousarvioon nähden syntyi myös Sammalvuoren varikosta maksettavista korvauksista sekä arvioutuja alemmat kustannukset pääomakorvauksissa. Raitioliikenteen kustannukset olivat 67,0 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 71,0 milj. euron menoihin. Raitioliikenteen kustannukset alittivat näin ollen talousarvion 4,0 milj. eurolla (-5,6 %). Raitioliikenteen suoritepohjaisissa kustannuksissa saavutettiin säästöjä kustannustason laskun sekä alempien suoritekorvausten takia. Lisäksi Ruskeasuon varikon myöhempi aloitusajankohta lisäsi säästöjä. Pikaraitioliikenteen kustannukset olivat 19,1 milj. euroa, kun talousarviossa oli varauduttu 19,4 milj. euron menoihin. Pikaraitioliikenteen kustannukset alittivat näin ollen talousarvion 0,3 milj. eurolla (-1,2 %). Lauttaliikenteen toteutuneet kustannukset (7,8 milj. euroa) ylittivät talousarvion 2,9 milj. eurolla. Arvioitua suurempien kustannusten taustalla on huoltotoimenpiteet ja korvaava liikenne, jota ei huomioitu talousarviossa.

Jäsenkunnat ilmoittavat infralaskutuksensa kustannukset HSL:lle vuosittain. Kuluihin sisältyy 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Joukkoliikenneinfrastruktura maksettavat käyttöoikeuskorvaukset olivat yhteensä 220,3 milj. euroa ja toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Jäsenkunnille maksettavien infrakorvausten lisäksi HSL hankkii ostopalveluna Leppävaarassa ja Eirassa sijaitsevien sähköbussien latausinfrastruktura.

Muita toimintakuluja kuin operointi- ja infrakustannuksia toteutui yhteensä 83,3 milj. euroa ja ne ylittivät talousarvion 4,6 milj. eurolla (5,9 %).

Muut palveluostot ovat yhteensä 43,2 milj. euroa, 2,3 milj. euroa (5,7 %) yli talousarvion. Ulkopuolelta ostettuihin omaa osaamista täydentäviin asiantuntijapalveluihin käytettiin 1,9 milj. euroa enemmän mitä talousarviossa oli varauduttu.

Henkilöstökuluja toteutui yhteensä 30,9 milj. euroa, ja ne ylittivät talousarvion 3,1 milj. eurolla (11,4 %). Henkilömäärä on tilinpäätöksessä lähes sama kuin talousarviossa.

Yksittäisissä tilikohdissa erilliskorvauksiin ja sivukuluihin oli talousarviossa liian pieni varaus. Tilinpäätös ei sisällä tulospalkkiovarausta.

Vuokrakuluja toteutui yhteensä 5,7 milj. euroa, mikä on 0,7 milj. euroa yli talousarvion. Toimitiloista maksettiin ylimääräinen yhtiövastike vuonna 2024. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannuksiin käytettiin 1,0 milj. euroa sekä muihin kuluihin 2,6 milj. euroa. Muut kulut sisältävät tarkastusmaksutuloista toimintavuodelta 2024 kirjatun luottotappiovarauksen 2,0 milj. euroa.

Toimintatuottojen ja kulujen erotuksena syntyvä **toimintakate** oli 22,2 milj. euroa alijäämäinen.

Rahoitus

Rahoituksen nettotuotoksi muodostui 3,2 milj. euroa, kun talousarviossa varauduttiin 15,8 milj. euron nettotuottoihin. Talousarviossa oli varauduttu matkakortin arvon toteutunutta suurempaan tuloutukseen, joka toteutuu eri tulokohdassa toimintatuotoissa ja suurelta osin vasta vuonna 2025. Korkotuottoja ylimääräisten kassavarojen sijoituksista kertyi vuoden aikana yhteensä 1,1 milj. euroa ja 2,4 milj. euroa kertyi korkotuottoa maksuliiketeileiltä.

Kassavaroja on tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 sijoitettuna Dansken korkorahastoon 34,0 milj. euroa ja määräaikaiselle talletustilille 20,0 milj. euroa sekä Hypoteekkiyhdistyksen määräaikaiselle talletustilille yhteensä 25,0 milj. euroa.

Rahoituksen tunnusluvuilla mitattuna HSL:n kassan riittävyys oli tilinpäätöksessä vielä hyvällä tasolla ollen 51,0 päivää. Maksuvalmiussuhde eli Quick Ratio heikkeni edellisvuodesta ollen 1,64 (yleisesti 2-2,5 välillä olevaa arvoa pidetään hyvänä tasona).

Suunnitelmapoistot ovat yhteensä 13,5 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion 3,7 milj. eurolla. Talousarviossa oli ennakoitu uuden lipputilihankkeen poistojen alkamisajankohdan ajoitus vuoteen 2024.

Tilikauden tulos rahoituserien ja poistojen jälkeen on 32,4 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarviossa oli varauduttu 31,1 milj. euron alijäämaiseen tulokseen. Alijäämä esitetään kirjattavaksi edellisten vuosien yli-/alijäämättilille.

Vuoden 2024 **investointimenot** ovat yhteensä 24,4 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 0,1 milj. eurolla (-0,4 %). Investointeihin kirjattiin rahoitusosuuksia valtiolta 2,8 milj. euroa, jonka jälkeen nettoinvestointimenot olivat 21,5 milj. euroa.

Taseen loppusumma 222,9 milj. euroa ja se laski edellisvuodesta 30,6 milj. eurolla.

HSL:n peruspääoma 31.12.2024 on 9,6 milj. euroa ja se säilyi edellisvuoden tasossa. Kun tilikauden alijäämä, 32,4 milj. euroa, kirjataan edellisten tilikausien yli/alijäämättilille, oma pääoma on tilinpäätöksessä 77,6 milj. euroa.

Talousarvion sitovat erät ja niiden toteutuminen

Hyväksyessään 28.11.2023 § 10 HSL:n vuoden 2024 talousarvion yhtymäkokous päätti, että sitovia määrärahoja talousarviossa ovat toimintakulut ja investointimenot ja sitova tuloarvio kuntaosuudet yhteensä. Yhtymäkokous hyväksyi 26.11.2024 § 11 muutoksen talousarvion investointimenoihin, joihin lisättiin 1,0 milj. euroa.

Talousarvion sitovat erät ja niiden toteutuminen:

	TA2024	Muutettu TA2024	Tilinpäätös 2024	ERO Muut. TA2024/TP2024	
Toimintamenot	909 000 000 €	909 000 000 €	894 490 695 €	-14 509 305	-1,6 %
Investointimenot	23 479 000 €	24 460 000 €	24 351 938 €	-108 062	-0,4 %
Kuntaosuudet	476 614 000 €	476 614 000 €	476 614 000 €	0	0,0 %

Laskutetut kuntaosuudet toteutuivat talousarvion mukaisina. Toimintakulut jäivät 14,5 milj. euroa (-1,6 %) alle talousarvion sitovan erän ja investointimenot 0,1 milj. euroa (-0,4 %) muutetun talousarvion sitovasta erästä.

Hyväksyessään 28.11.2023 § 10 Toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 Yhtymäkokous päätti, että vuonna 2024 HSL maksaa kuntakohtaisesta peruspääomaosuudesta PKS-omistajaohjauksen tavoitteiden mukaisesti 1,5 %:n korvauksen. Peruspääomalle maksettava korko on huomioitu tilinpäätöksessä.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) ehdottaa yhtymäkokoukselle, että tilikauden alijäämä, 32 420 933,83 euroa kirjataan edellisten vuosien yli-/alijäämätileille; sekä

b) hyväksyä ja allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuksen ja tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Tilinpäätös 2024

HSL-tuloskortin toteuma vuodelta 2024 ja tulospalkkion maksaminen

269/02.02.00.00/2023 HSL-tuloskortti 2024

Hallitus 11.03.2025 § 19

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
Yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, maarit.hauskamaa@hsl.fi

Tausta

HSL:n hallitus on päätöksellään 24.5.2022 § 57 hyväksynyt HSL:lle toistaiseksi sovellettavan tulospalkkiojärjestelmän. Tulospalkkiojärjestelmällä tuetaan HSL:n strategisten tavoitteiden suunnassa etenemistä ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Tulospalkkiojärjestelmä koskee koko HSL:n henkilöstöä. Tulospalkkiojärjestelmässä määritellään palkkion perusteena olevat tulostekijät, tavoitetasot ja tulostekijöiden keskinäiset painoarvot. Tulospalkkiota maksetaan normaalitavoitteiden ylittämisestä.

Vuoden 2024 tuloskortin toteuma

Hallitus vahvisti kokouksessaan 21.11.2023 § 111 HSL:n tuloskortin vuodelle 2024. Tuloskortti vuodelle 2024 rakentui mittareista, jotka on johdettu HSL:n strategian tavoitteista tasapainoinen talous, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa sekä kustannustehokas joukkoliikenne. Strategiset tavoitteet on määritetty strategian laatimisen yhteydessä ja ne nähtiin edelleen selkeänä tavoitemittaristona myös tuloskortin osalta.

Vuoden 2024 tuloskortti oli entiseen tapaan portaittainen siten, että tulostavoitteisiin oli määritetty kynnyksrajana, tavoitetaso sekä maksimitavoitetaso. Portaittaisuus toimii siten, että kynnyksrajan ylittäminen aktivoi tulospalkkion maksamisen, mikäli tulospalkkiojärjestelmän mukaiset ehdot muutoin täyttyvät. Vastaavasti tavoitetason saavuttaminen tuo 100 prosentin toteuman tuloskorttitavoitteesta sille määritetyllä painoarvolla. Mikäli maksimitavoitetaso ylitetään, on sen kerroin 1,2 siten, että yhdessä tavoitteessa maksimitavoitetason saavuttaminen kompensoi mahdollisesti muiden tavoitteiden heikompaa suoriutumista. Tulospalkkio voi kuitenkin olla tulospalkkiojärjestelmän mukaisesti maksimissaan yhden kuukauden palkkaa vastaava summa maksetusta säännöllisestä vuosipalkasta laskettuna.

Vuoden 2024 tuloskortin tavoitteet toteutuivat 18,0 prosenttisesti tasapainoisen talouden mittarin osalta. Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa ja kustannustehokas joukkoliikenne -mittareissa ei sen sijaan päästy tavoitteen kynnyksrajaan. Yhteensä toteutumaksi tuli näin ollen 18 % / 100 %.

Tulospalkkion määrä

Palkkiokaudelta maksettava tulospalkkio määräytyisi kynnysehdon ylittymisen, mittarikohtaisten %-toteutumien ja niille asetettujen painoarvojen sekä kunkin palkkionsaajan palkkion laskemiseen käytettävän vuosipalkan perusteella. Kunkin palkkionsaajan maksimipalkkio olisi yhden kuukauden palkkaa vastaava summa maksetusta säännöllisestä vuosipalkasta laskettuna. Vuosipalkka määritellään bruttovuosipalkan kautta niin, että palkkasummaan ei lueta mukaan luontoisetuja,

lisiä, korvauksia (esimerkiksi lisä- ja ylityökorvaus, työaikakorvaus, varallaolokorvaus), vuosilomapalkkaa, lomarahaa, tulospalkkiota, kokouspalkkioita, kertaluontoisia palkkioita tai muita näihin rinnastettavia eriä.

Työntekijät kuuluvat viime vuoden tulospalkkiojärjestelmän piiriin, jos palvelussuhde on alkanut viimeistään 1.7.2024. Edellytyksenä on myös, että palvelussuhde on edelleen voimassa, kun palkkio HSL:n asettaman vuosirytmän mukaisesti tulee maksuun. Tarkemmat tulospalkkion maksamisen edellytykset on kuvattu hallituksen kokouksessaan 24.5.2022 § 57 hyväksymässä palkitsemisjärjestelmäkuvauksessa.

Kynnysehto ja maksamisen edellytykset eivät täyttyneet

Hyvä kokonaistulos on tulospalkkion maksamisen edellytys. Tulospalkkion maksamisen kynnysehtona on, että HSL:n tulos on vähintään talousarvion mukainen. Tulospalkkiota varten ei talousarvioon varata erillistä määrärahaa. Mikäli syntynyt kustannussäästö olisi pienempi kuin tulospalkkion toteuman edellyttämä maksutaso, tulospalkkiota voidaan maksaa vastaavasti kohtuullistettuna.

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli 32,4 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarviossa varauduttiin 31,1 milj. euron alijäämään. Tulospalkkion maksaminen kynnysehto ei siten toteudu tuloksen ollessa talousarviota heikompi. Tilinpäätös ei sisällä varausta tulospalkkion maksamiseen.

Ehdotus

Hallitus päättää

- a) todeta tulokortin 2024 toteumaksi 18 % / 100 %; sekä että
- b) tulospalkkioita ei makseta vuodelta 2024.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Vuoden 2024 tulokortin toteuma
2. HSL:n tulospalkkiojärjestelmä

Bussiliikenteen tarjouskilpailun 60b/2024 ratkaisu

188/08.01.01.00/2024 Kilpailukierros 60/2024

Hallitus 11.03.2025 § 20

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Sopimuspäällikkö Anu Eloranta, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) järjesti avoimen bussiliikenteen tarjouskilpailun Helsingissä, Espoossa ja Kauniaisissa liikennöiville linjoille, joiden liikennöinti käynnistyy elokuussa 2026.

Johdanto

HSL:n hallitus päätti kokouksessaan 3.9.2024 § 52 järjestää bussiliikenteen tarjouskilpailun 60/2024 kilpailukohteista 296–305. Hankittavalle liikennepalvelulle on asetettu velvoittavia käyttövoimavaatimuksia, jotka tukevat strategiassa asetettujen päästötavoitteiden saavuttamista. Tämä päätös koskee kilpailukohteita 301–305. Kohteiden 296–300 tarjouskilpailu ratkaistiin joulukuussa 2024.

Sopimusten pituus on kaikissa kohteissa seitsemän (7) vuotta, jonka lisäksi sopimukseen sisältyy mahdollisuus kolmen (3) vuoden jatko-optioihin. Option käyttäminen edellyttää molempien osapuolten hyväksyntää. Optiolla voidaan sovittaa sopimuksen jatkaminen linjaston ja kilpailukohteiden tuleviin muutoksiin.

Nyt ratkaistavassa tarjouskilpailussa 60b/2024 oli mukana 86 bussin liikenne, johon sisältyy noin 7,2 milj. kilometrin liikennöinti vuositasolla. Kilpailutetun liikenteen osuus on 7,4 prosenttia HSL:n tilaaman bussiliikenteen automäärästä ja 7,7 prosenttia linjakilometreistä. HSL:n järjestämässä bussiliikenteessä ajetaan tällä hetkellä vuositasolla noin 93 milj. linjakilometriä ja liikenteeseen tarvitaan arkipäivinä enimmillään noin 1 170 autoa.

Bussiliikenteen tarjouskilpailuun 60b/2024 sisältyneet linjat

Kohde 301

Linjat

108N	Kamppi – Teekkarikylä – Tapiola (M) – Westendinasema
111	Otaniemi – Tapiola (M) – Westend – Matinkylä (M)
113	Tapiola (M) – Laajalahti – Leppävaara
113N	Kamppi – Tapiola (M) – Laajalahti – Perkkää – Leppävaara
114	Matinkylä (M) – Urheilupuisto (M) – Mankkaa – Kilo – Leppävaara
114N	Kamppi – Tapiola (M) – Mankkaa – Kilo – Leppävaara

Kohde 302

Linjat

118	Tapiola (M) – Urheilupuisto (M) – Suurpelto – Espoon keskus
118N	Kamppi – Tapiola (M) – Suurpelto – Kauniainen – Jorvi
121(A)	Kamppi – Olari (– Latokaski)
124	Tapiola (M) – Niittykumpu (M) – Olari – Espoonlahti (M)
125	Tapiola (M) – Niittykumpu (M) – Olari – Nöykkiö – Espoonlahti (M)
125N	Kamppi – Tapiola (M) – Niittykumpu (M) – Olari – Latokaski

133	Friisilä – Matinkylä (M) – Henttaa
134N	Kamppi – Niittykumpu (M) – Olari – Espoon keskus – Suvela – Tuomarila

Kohde 303

Linjat

21	Kamppi – Vattuniemi – Lauttasaari (M)
21N	Kamppi – Vattuniemi – Katajajarju
22	Punavuori – Ruoholahti (M) – Lauttasaari (M) – Katajajarju
22B	Lauttasaari (M) – Katajajarju
22K	Punavuori – Ruoholahti (M) – Salmisaari – Lauttasaari (M) – Katajajarju
105	Lauttasaari (M) – Haukilahti – Niittykumpu (M) – Mankkaa

Kohde 304

Linjat

548	Tapiola (M) – Mankkaa – Kauniainen – Viherlaakso – Jupperi
549	Tapiola (M) – Mankkaa – Kauniainen – Jorvi

Kohde 305

Linjat

116	Tapiola – Pohjois-Tapiola
117	Tapiolan uimahalli – Aarnivalkea – Itäranta – Tapiola
119	Tapiola – Niittykumpu
133	Friisilä – Matinkylä (M) – Henttaa
137	Matinkylä (M) – Matinkallio – Piispankylä – Kuitinmäki
138	Matinkylä (M) – Nuottaniemi – Matinkallio
148	Espoonlahden keskus – Soukka – Iivisniemi
149	Espoonlahden keskus – Kivenlahti

Tarjousten arviointi ja vertailu

Hankintaan sovelletaan erityisalojen hankintalakia (1398/2016). HSL kilpailutti hankinnan EU-kynnysarvon ylittävänä avoimella menettelyllä. Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö lähetettiin julkaistavaksi julkisten hankintojen palvelu Hilmassa ja Euroopan unionin virallisen lehden verkkoversiossa (TED) 29.10.2024. Tarjousten jättöaika päättyi 11.02.2025 klo 14.00 ja tarjoukset avattiin samana päivänä. Tarjouskilpailuun osallistui yhdeksän (9) liikennöitsijää.

Tarjoajien tarjouksissaan antamien tietojen perusteella ketään tarjoajaa ei koske hankintalainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste. Pakollisiin poissulkemisperusteisiin liittyvät todistukset ja muut selvitykset sekä rikosrekisteriotteeton tarkistetaan valituksi tulevien tarjousten osalta. Luettelo tarjoajista ja jätetyistä tarjouksista on liitteenä.

Tarjousvertailu suoritettiin HSL:n hallituksen hyväksymien kilpailuttamisperiaatteiden mukaisesti hyväksytyille tarjouksille. Tarjouksia on vertailtu niiden kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella. Vertailut on tehty tarjouspyynnössä esitetyn pisteytysmenetelmän mukaisesti siten, että kaluston laadusta voi saada korkeintaan 16 pistettä ja tarjoushinnasta korkeintaan 84 pistettä. Ennen hintojen laskemista suoritettiin ja vahvistettiin pisteytys kaluston osalta.

Liitteissä on esitetty saatujen tarjousten määrä, tarjousten vuosikustannusvertailu, tarjousten pistevertailu sekä vaikutukset kilpailutettujen kohteiden hankintahintoihin.

Tarjouskilpailuun sisältyvien kohteiden liikennöintikustannukset ovat vuositasolla noin 26,4 milj. euroa. Kilpailutetun liikennekokonaisuuden kustannukset laskevat nykytilanteeseen verrattuna arviolta 11,4 prosentilla.

Linja-autokalusto tarjouskilpailuun sisältyneessä liikenteessä

Kilpailukohteisiin tulee kalustoksi viisi (5) kappaletta tyyppin MiniB pienkalustobusseja, kaksi (2) kappaletta 2-akselisia tyyppin A1 busseja, 67 kappaletta 2-akselisia tyyppin A2 busseja sekä 12 kappaletta 3-akselisia telibusseja. Sopimuskauden alkaessa 69 bussissa 86:stä käyttövoimana on sähkö. Toteutuva sähköbussien suoriteosuus tulee olemaan noin 89 prosenttia, kun tarjouspyynnössä vaatimukseksi asetettiin noin 78 prosenttia. Vaatimus ylittyy siten noin 11 prosenttiyksiköllä, jolloin tälle tarjouskilpailulle asetettu päästövähennemätavoite tulee merkittävästi ylittymään.

Tarjousten vertailu on esitetty liitteenä (julkinen päätöksenteon jälkeen).

Hankintapäätös tulee julkiseksi hallituksen päätöksenteon jälkeen.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 301 liikennöimään Nobina Oy:n ;

b) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 302 liikennöimään Oy Pohjolan Liikenne Ab:n;

c) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 303 liikennöimään Nobina Oy:n;

d) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 304 liikennöimään Nobina Oy:n; sekä

e) valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 305 liikennöimään Koillisen Liikennepalvelut Oy:n.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voidaan erityisalojen hankintalain mukaisesti tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun hankintapäätös on annettu tiedoksi. Hankintasopimuksen tekeminen edellyttää lisäksi, että valitut tarjoajat ovat toimittaneet hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut soveltuvuuden toteamiseksi vaaditut selvitykset.

Käsittely	Hallituksen jäsen Sampsa Rydman saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9:08 ennen päätöksentekoa. Espoon kaupungin asiantuntijaedustaja Olli Isotalo saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9:09 ennen päätöksentekoa.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	1. Tarjousvertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)

Yksinoikeuden myöntäminen tarjouskilpailun 60b/2024 voittaneille liikennöitsijöille

188/08.01.01.00/2024 Kilpailukierros 60/2024

Hallitus 11.03.2025 § 21

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi
sopimuspäällikkö Anu Eloranta, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on 21.8.2018 päättänyt, että jäsenkuntien muodostamalla alueella joukkoliikennepalvelut järjestetään EU:n palvelusopimusasetuksen (1370/2007) mukaisesti. Näin voidaan varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoaminen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Palvelusopimusasetuksessa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta. Julkisen palvelun velvoitteella tarkoitetaan vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa tai määrittelee sellaisten yleishyödyllisten julkisten henkilöliikennepalvelujen varmistamiseksi, joita liikenteenharjoittaja ei omien taloudellisten etujensa kannalta katsoen ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa määrin tai samoilla ehdoilla ilman korvausta.

Liikennepalvelulain (320/2017) 171 §:n mukaan toimivaltainen viranomainen voi tehdä palvelusopimusasetuksen mukaisen päätöksen yksinoikeudesta. Yksinoikeuspäätöksellä annetaan erikseen valittavalle julkisen liikenteen harjoittajalle mahdollisuus harjoittaa julkista henkilöliikennettä tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat. Päätös yksinoikeuden antamisesta julkaistaan toimivaltaisen viranomaisen internet-sivulla. Liikennöintikohteen hankintapäätöksessä ja liikennöintisopimuksessa määritellään julkisen palvelun velvoitteiden luonne sekä sovitut korvaukset. Yksinoikeuspäätöksen tarkoituksena on suojata julkisen palvelun velvoitteiden hoitaminen liikennöintisopimuksen ja siinä määritellyn korvaustason mukaisesti sekä varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen yksinoikeuden asettamisesta, toimivaltainen viranomainen voi kieltää toiminnan, joka aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa yksinoikeudella suojatulle liikenteelle. Viranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon.

Tällä päätöksellä on tarkoitus antaa yksinoikeus bussiliikenteen tarjouskilpailun 60b/2024 kohteiden 301–305 voittaneille liikenteenharjoittajalle kyseisten kohteiden liikennöintiin. Yksinoikeus kattaa kohteiden liikennöinnin liikennöintisopimusten mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen päättämille reiteille ja aikatauluille variaatioineen, mukaan lukien hankintasäädösten määrittelemät ehdot sekä sopimuksen mukaiset muutosvarat, joiden puitteissa liikenteen tarjontaa, reittejä ja aikatauluja voidaan muuttaa. Toimivaltaisen viranomaisen järjestämän liikenteen

aikataulut ja reitit variaatioineen löytyvät aikataulukausittain viranomaisen internet-sivuilta www.hsl.fi.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 25 mukaan hallitus päättää liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 301 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

b) myöntää Oy Pohjolan Liikenne Ab:lle yksinoikeuden kohteen 302 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

c) myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 303 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti;

d) myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 304 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026–14.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti; sekä

e) myöntää Koillisen liikennepalvelut Oy:lle yksinoikeuden kohteen 305 liikennöintiin sopimuskaudelle 10.8.2026– 4.8.2033. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optiolla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Ympäristöbonus Y15 -hankinnan keskeyttäminen ja määrärahan käytöstä sopiminen neuvottelumenettelyllä

257/02.08.00/2024 Ympäristöbonus Y15

Hallitus 11.03.2025 § 22

Esittelijä
Valmistelijä

Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Sopimuspäällikkö Anu Eloranta, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti kokouksessaan 14.01.2025 § 86 järjestää HSL:n sopimusliikennöitsijöille uuden tarjouskilpailun linja-autoliikenteen hiilidioksidi- ja lähipäästöjen vähentämisestä sen jälkeen, kun oli päätetty edellisen tarjouskilpailun keskeyttämisestä liian vähäisten päästövähennysten vuoksi. Kyseessä on ympäristöbonus, jolla voidaan hyvittää liikennöitsijöille voimassa olevien sopimusvelvoitteiden lisäksi toteutettavia toimenpiteitä, joilla alennetaan päästöjä. HSL on varannut huhtikuun 2025 alusta tammikuun 2026 loppuun 2 700 000 euron (ilman arvonlisäveroa) suuruisen määrärahan, josta noin 115 309 euroa on aikaisemman ympäristöbonuksen Y14 kustannuksia tammikuun loppuun 2025. Ympäristöbonuksen Y15 tarjouksien määrärahaksi jää tällöin 2 548 690 euroa.

Tarjouspyynnöt ympäristöbonustarjouskilpailuun Y15/2024 on lähetetty 03.02.2025 kaikille liikennöitsijöille, joilla on voimassa oleva liikennöintisopimus. Tarjoukset tuli jättää viimeistään 21.02.2025. HSL:n ympäristöbonuksen perusteeksi hyväksytään ainoastaan uusiutuvista raaka-aineista valmistetut biopolttoaineet. Biopolttoaineiden päästövaikutuksen laskentaperusteina sovelletaan vuosittain uusimpia julkaistuja säädöksiä ja standardeja.

Hyväksyttävien tarjousten kokonaismäärää on rajoittanut käytettävissä oleva määräraha sekä kustannustehokkuus. Tarjouskilpailussa hyväksyttävien tarjousten yhteenlasketun ympäristöhyödyn tulee olla vähintään sama kuin hyväksytyjen tarjousten hinta yhteensä. Yksittäisen tarjouksen kustannustehokkuuden oli oltava kuitenkin vähintään 0,6 (ympäristöhyöty verrattuna tarjouksen hintaan).

Ympäristöbonus Y15 tarjouskilpailuun osallistui kaksi (2) liikennöitsijää, jotka jättivät yhteensä 41 tarjousta jäte- tai tähderaaka-aineesta valmistetun parafiinisen biodieselin käyttämisestä dieselbussseissa.

Valintakriteerin täytti 40 tarjousta, kyseisten tarjousten kustannustehokkuuden keskiarvon ollessa 1,02. Tarjouksiin sisältyvien toimenpiteiden kokonaiskustannukset olisivat 2,5 M€ ja toimenpiteillä pystyttäisiin vähentämään hiilidioksidipäästöjä (CO₂) yhteensä 20 192 tonnia.

Keskeyttämisen perusteet

Tarjouskilpailun sääntöjen mukaan mikäli saaduista tarjouksista yksikään ei vastaa tarjouspyyntöä tilaajan edellyttämällä tavalla taikka olosuhteet tarjouskilpailun aikana muuttuvat sellaisiksi, ettei tilaaja voi hyödyntää tarjouskilpailun tuloksia, tilaaja voi keskeyttää menettelyn osittain tai kokonaan. Lisäksi sääntöjen mukaan tilaaja voi olla hyväksymättä mitään annetuista tarjouksista perustellusta syystä.

Tarjouskilpailun tavoitteena on ollut hyödyntää ympäristöbonukseen varattua määrärahaa täysimääräisesti päästöjen vähentämiseen. Nyt saaduilla tarjouksilla HSL:n strategiassa määriteltyä päästövähennystavoitetta ei voida kustannustehokkaasti saavuttaa. Lisäksi tarjousten mukainen päästövähennyksistä maksettavaksi tuleva hinta arvioidaan niin korkeaksi, että sitä ei voida tulkita pelkästään päästövähennyksistä aiheutuvien kustannusten kompensoimiseksi. Tämän takia myös uudelleen käynnistetty hankintamenettely esitetään keskeytettäväksi.

Ympäristöbonukseen Y15 varattu määräraha esitetään käytettäväksi edelleen päästöjen vähentämiseksi biopolttoainetta käyttämällä. Biopolttoaineen määrästä ja maksettavasta korvauksesta neuvotellaan niiden liikennöitsijöiden kanssa, joiden liikenteen volyymilla arvioidaan saavutettavaksi riittävä päästövähennys, jotta strategiassa asetettu tavoite voidaan saavuttaa. Liikennöitsijät veloitetaan raportoimaan hankittu biopolttoaineen määrä sekä siitä aiheutuvat lisäkustannukset.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) keskeyttää ympäristöbonus Y15 -tarjouskilpailun, jonka järjestämisestä on päätetty 14.1.2025; sekä

b) valtuuttaa toimitusjohtajan neuvottelemaan biopolttoaineen käytöstä liikennöitsijöiden kanssa käytävissä olevan Y15-määrärahan (2 548 690 euroa) puitteissa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kevätyhtymäkokouksen koolle kutsuminen

49/00.00.01/2025 Yhtymäkokoukset vuonna 2025

Hallitus 11.03.2025 § 23

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL:n perussopimuksen 14 §:n mukaan kevätyhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat:

- tilinpäätöksen, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen vahvistaminen;
- toimenpiteistä, joihin tilinpäätöksen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta päättäminen;
- peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta päättäminen; sekä
- vastuuvapauden myöntämisestä päättäminen.

Lisäksi kevään yhtymäkokouksessa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

- sidonnaisuusilmoitukset

Hallintosäännön 49 §:n mukaan yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus. Yhtymäkokouksen kokouskutsu ja esityslista julkaistaan kuntayhtymän verkkosivuilla.

Perussopimuksen 13 §:n mukaan yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille.

Hallintosäännön 49 §:n 4 momentin mukaan kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta.

Ehdotus Hallitus päättää

a) kutsua HSL:n yhtymäkokouksen koolle tiistaina 27.5.2025 klo 11.00 sähköisenä kokouksena ja HSL:n päätoimitiloissa osoitteessa Opastinsilta 6, Helsinki;

b) valtuuttaa vs. toimitusjohtajan laatimaan ja toimittamaan edellä esitetyn mukaisesti kokouskutsun ja esityslistan; sekä

c) pyytää jäsenkuntia nimeämään yhtymäkokousedustajansa yhtymäkokoukseen ja ilmoittamaan siitä HSL:n kirjaamoon perjantaihin 23.5.2025 mennessä, mikäli edustus yhtymäkokouksessa ei perustu asemavaltuutukseen tai aiempaan päätökseen.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 11.03.2025 § 24

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 3.–28.2.2025.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 11.03.2025 § 25

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto Halkivaha III, asemakaava, kaavanumero 3476 OAS
- Lausunto Lounaniityn päiväkotijäsenyhteisöjen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- Vastaus yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityspyyntöön asiassa YVV/65/2025
- Vastaus yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityspyyntöön asiassa YVV/2150/2024

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Hankintaoikaisuvaatimus
- Nimeämiset vuoden 2025 jäsenyhteisöjen kokouksiin / Siuntion kunnanhallituksen pöytäkirjanote 10.2.2025 § 32
- Konsernitilinpäätös, yhteisöiltä pyydettävät tiedot, Tuusulan kunta
- Lausuntopyyntö: hallituksen esitysluonnos eduskunnalle rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevaksi lainsäädännöksi

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Lausunto Halkivaha III, asemakaava, kaavanumero 3476 OAS (27/10.02.03/2025)
Lausunto Lounaniityn päiväkotijäsenyhteisöjen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (272/10.02.03/2021)
Vastaus yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityspyyntöön asiassa YVV/65/2025 (1/00.04.02/2025)
Vastaus yhdenvertaisuusvaltuutetun selvityspyyntöön asiassa YVV/2150/2024 (3/00.04.02/2025)
Hankintaoikaisuvaatimus (282/02.08.00/2024)
Nimeämiset vuoden 2025 jäsenyhteisöjen kokouksiin / Siuntion kunnanhallituksen pöytäkirjanote 10.2.2025 § 32 (215/00.00.01/2021)
Konsernitilinpäätös, yhteisöiltä pyydettävät tiedot, Tuusulan kunta (53/07.01.04.01/2025)
Lausuntopyyntö: hallituksen esitysluonnos eduskunnalle rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevaksi lainsäädännöksi (45/03.00.00.00/2025)

Seuraava kokous

Hallitus 11.03.2025 § 26

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Ehdotus

Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 8.4.2025 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.

Seuraava iltakoulu on keskiviikkona 2.4.2025 klo 16.00 alkaen. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 17, § 18, § 23, § 24, § 25, § 26

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 19, § 22

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 20

Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuksista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa (145–169 §) säädetään.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Päätöksiin voi hakea muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. (erityisalojen hankintalaki 118.1 §)

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. (erityisalojen hankintalaki 118.2 §)

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Ohje hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisestä

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta

muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä hankintalain 147 §:ssä säädettyssä ajassa. Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen erityisalojen hankintalain 121 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja yhteystiedot
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot
5. postiosoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää (hankintalaki 146 § 3 mom.).

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelämä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä

3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. asiamiehen valtakirja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: [markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300,

Faksinumero: 029 56 43314,

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2120 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4240 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6350 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 500 euroa.

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 21

Oikaisuvaatimusohje liikennepalvelulain nojalla tehtyyn päätökseen

Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua liikennepalvelulain (laki liikenteen palveluista 320/2017) VI osan 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisesti siten kuin hallintolaissa säädetään.

Päätökseen tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (hallintolaki 49 b § 1 mom.). Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaisille tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti,
- seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.